

SPIS TREŚCI

Wykaz najważniejszych skrótów	21

Słowo wstępne.....	23

Część pierwsza PRAWO CYWILNE - CZĘŚĆ OGÓLNA

Rozdział pierwszy

Prawo cywilne – zagadnienia wprowadzające	27
1. Pojęcie i przedmiot prawa cywilnego	27
1.1. Znaczenie prawa cywilnego w stosunkach społeczno-gospodarczych	27
1.2. Cechy prawa cywilnego	28
1.3. Definicja prawa cywilnego	29
2. Zakres i systematyka prawa cywilnego	30
2.1. Prawo cywilne jako gałąź prawa	30
2.2. Systematyka prawa cywilnego	31
2.3. Prawo cywilne materialne a prawo cywilne procesowe	32
2.4. Znaczenie części ogólnej prawa cywilnego	32
3. Źródła i przepisy prawa cywilnego	33
3.1. Źródła prawa cywilnego	33
3.2. Polskie prawo cywilne a prawo Unii Europejskiej	34
3.3. Znaczenie i struktura Kodeksu cywilnego	35
3.4. Zasady prawa cywilnego	35
3.5. Przepisy prawa cywilnego	36
3.6. Zasady współżycia społecznego	38

Rozdział drugi

Stosunek cywilnoprawny	41
1. Pojęcie i elementy stosunku cywilnoprawnego	41
1.1. Pojęcie stosunku cywilnoprawnego	41
1.2. Elementy stosunku cywilnoprawnego	42
2. Zdarzenia cywilnoprawne	43

Rozdział trzeci

Prawo podmiotowe	45
1. Stosunek cywilnoprawny a prawo podmiotowe	45
2. Normatywne postacie prawa podmiotowego.....	46
3. Klasyfikacja praw podmiotowych.....	47
4. Nabycie, zmiana i utrata prawa podmiotowego.....	49
4.1. Nabycie prawa podmiotowego	49
4.2. Zmiana i utrata prawa podmiotowego	50
5. Wykonywanie i ochrona praw podmiotowych.....	50
5.1. Wykonywanie praw podmiotowych	50
5.2. Czasowe granice realizacji praw podmiotowych	51
5.3. Ochrona praw podmiotowych	53
6. Nadużycie prawa podmiotowego	55

Rozdział czwarty

Podmioty stosunku cywilnoprawnego	57
1. Uwagi ogólne o podmiotach	57
2. Zdolność prawna osoby fizycznej.....	58
2.1. Początek zdolności prawnej i jej zakres	58
2.2. Koniec zdolności prawnej	59
3. Zdolność do czynności prawnych osoby fizycznej	60
3.1. Zakres zdolności do czynności prawnych	60
3.2. Brak zdolności do czynności prawnych.....	61
3.3. Ograniczona zdolność do czynności prawnych	61
3.4. Pełna zdolność do czynności prawnych	62
4. Inne elementy statusu cywilnoprawnego osoby fizycznej.....	63
4.1. Indywidualizacja osoby fizycznej.....	63
4.2. Miejsce zamieszkania osoby fizycznej	63
5. Dobra osobiste osoby fizycznej.....	64
5.1. Pojęcie dóbr osobistych	64
5.2. Przesłanki ochrony dóbr osobistych	65
5.3. Środki ochrony dóbr osobistych	65
6. Pojęcie i klasyfikacja osób prawnych.....	67
6.1. Pojęcie osoby prawnej.....	67
6.2. Klasyfikacja osób prawnych	68
7. Powstanie i ustanie osób prawnych	70
7.1. Powstanie osoby prawnej	70
7.2. Ustanie osoby prawnej.....	71
8. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych osób prawnych	72
8.1. Zdolność prawna	72
8.2. Zdolność do czynności prawnych	72
9. Inne elementy statusu cywilnoprawnego osoby prawnej.....	73
10. Podmioty profesjonalnych stosunków cywilnoprawnych	73

Rozdział piąty

Przedmiot stosunku cywilnoprawnego	75
1. Uwagi ogólne o przedmiocie	75
2. Rzeczy.....	75
2.1. Pojęcie rzeczy	75
2.2. Klasyfikacja rzeczy.....	76
2.3. Część składowa rzeczy.....	78
2.4. Przynależność	79
2.5. Pożytki	79
3. Inne przedmioty stosunku cywilnoprawnego	80

Rozdział szósty

Czynności prawne	83
1. Istota czynności prawnej. Oświadczenie woli.....	83
2. Klasyfikacja czynności prawnych	84
2.1. Czynności jednostronne, dwustronne i wielostronne.....	84
2.2. Czynności konsensualne i realne.....	85
2.3. Czynności na wypadek śmierci i między żyjącymi	85
2.4. Czynności prawne zobowiązujące, rozporządzające oraz o podwójnym skutku	85
2.5. Czynności kauzalne i abstrakcyjne	86
3. Zasady składania oświadczeń woli	87
3.1. Sposób złożenia	87
3.2. Chwila złożenia	87
3.3. Zastępcze oświadczenie woli	88
3.4. Wykładnia oświadczenia woli	88
4. Sposoby zawierania umów	89
4.1. Negocjacje.....	90
4.2. Oferta i jej przyjęcie	90
4.3. Aukcja i przetarg	92
5. Treść czynności prawnej. Warunek i termin	93
5.1. Zasady kształtowania treści czynności prawnej.....	93
5.2. Elementy treści czynności prawnej	94
5.3. Warunek i termin	95
6. Forma czynności prawnej	97
7. Wadliwość czynności prawnej.....	100
7.1. Przyczyny wadliwości czynności prawnych.....	100
7.2. Wady oświadczenia woli	100
7.3. Sankcje wadliwej czynności prawnej	103
8. Przedstawicielstwo	104
8.1. Istota i rodzaje przedstawicielstwa	104
8.2. Pełnomocnictwo.....	105

Część druga
PRAWO RZECZOWE

Rozdział pierwszy

Zagadnienia ogólne	111
1. Pojęcie prawa rzeczowego	111
1.1. Prawo rzeczowe jako prawo podmiotowe.....	111
1.2. Zasada <i>numerus clausus</i> praw rzeczowych	112
1.3. Zasada jawności.....	113
1.4. Zasada szczególności	113
1.5. Źródła prawa rzeczowego	114
2. Podziały praw rzeczowych.....	114

Rozdział drugi

Własność	117
1. Pojęcie własności	117
2. Pozytywna i negatywna strona własności	117
3. Granice treści prawa własności	118
4. Granice przestrzenne prawa własności	119
4.1. Ruchomości.....	119
4.2. Nieruchomości gruntowe.....	119
4.3. Nieruchomości budynkowe i lokalowe	119
5. Granice czasowe własności	119
6. Prawo sąsiedzkie.....	120
6.1. Problematyka immisji	120
6.2. Zakazane roboty ziemne	121
6.3. Droga konieczna	121
6.4. Przekroczenie granicy przy wznoszeniu budowli	122
6.5. Korzystanie z przygranicznych pasów gruntu	123
6.6. Stosunki dotyczące granicy	123
7. Nabycie i utrata własności.....	124
7.1. Ogólna charakterystyka sposobów nabycia	124
7.2. Nabycie pierwotne i pochodne	125
7.3. Przeniesienie własności	125
7.4. Nabycie własności ruchomości na podstawie umowy z osobą nieuprawnioną	127
7.5. Zasiedzenie	129
7.6. Zrzeczenie się własności.....	131
7.7. Znalezienie	131
7.8. Inne sposoby	132
8. Współwłasność	133
8.1. Pojęcie	133

8.2. Rodzaje współwłasności	134
8.3. Treść i wykonywanie uprawnień oraz obowiązków współwłaściciela	134
8.4. Zniesienie współwłasności	137
9. Własność lokali	138
9.1. Istota, funkcja i charakter prawny	138
9.2. Ustanowienie własności lokali	140
9.3. Szczególny tryb ustanowienia własności lokalu	142
9.4. Wspólnota mieszkaniowa	144
9.5. Uprawnienia i obowiązki właścicieli lokali	144
9.6. Zarząd nieruchomością wspólną	145
10. Ochrona własności	146
10.1. Środki ochrony prawa własności w ogólności	146
10.2. Roszczenie windykacyjne (<i>rei vindicatio</i>) i negatoryjne (<i>actio negatoria</i>)	146
10.3. Roszczenia rozliczeniowe	148
Rozdział trzeci	
Użytkowanie wieczyste	151
1. Funkcje i charakter prawny	151
2. Źródła prawa	151
3. Zakres podmiotowy i przedmiotowy	152
4. Ustanowienie użytkowania wieczystego	153
5. Inne sposoby nabycia użytkowania wieczystego	154
6. Treść użytkowania wieczystego	154
6.1. Uprawnienia użytkownika wieczystego	154
6.2. Czas użytkowania wieczystego	154
6.3. Odrębna własność budynków i urządzeń	155
7. Wygaśnięcie	155
Rozdział czwarty	
Ograniczone prawa rzeczowe	157
1. Zagadnienia ogólne	157
1.1. Istota i katalog ograniczonych praw rzeczowych	157
1.2. Powstanie, zmiana treści oraz przeniesienie ograniczonych praw rzeczowych	158
1.3. Pierwszeństwo ograniczonych praw rzeczowych	159
1.4. Wygaśnięcie ograniczonych praw rzeczowych	160
2. Użytkowanie	161
2.1. Ogólne cechy użytkowania	161
2.2. Przedmiot	162
2.3. Użytkowanie przez osoby fizyczne i inne wypadki użytkowania	162

3. Służebności	163
3.1. Pojęcie	163
3.2. Rodzaje służebności	163
3.3. Służebność gruntowa	164
3.3.1. Treść	164
3.3.2. Podmioty i przedmiot	165
3.3.3. Powstanie	166
3.3.4. Zakres służebności i sposób jej wykonywania	166
3.3.5. Zmiana treści	166
3.3.6. Wygaśnięcie	167
3.4. Służebność osobista	168
3.5. Służebność przesyłu	169
4. Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu	170
4.1. Istota i treść	170
4.2. Powstanie i przedmiot	171
4.3. Wygaśnięcie	171
5. Hipoteka	171
5.1. Istota i społeczno-gospodarcze przeznaczenie hipoteki	171
5.2. Przedmiot hipoteki	172
5.3. Treść hipoteki	173
5.4. Zabezpieczona wierzytelność	174
5.5. Powstanie hipoteki	175
5.5.1. Hipoteka umowna	175
5.5.2. Hipoteka przymusowa	176
5.6. Hipoteka łączna	177
5.7. Przeniesienie wierzytelności hipotecznej	178
5.8. Ochrona hipoteki	178
5.9. Zaspokojenie wierzyciela hipotecznego	179
5.10. Wygaśnięcie hipoteki i rozporządzenie opróżnionym miejscem hipotecznym	179
6. Zastaw	181
6.1. Istota i porównanie z hipoteką	181
6.2. Rodzaje zastawu	181
6.3. Wygaśnięcie zastawu	184
Rozdział piąty	
Posiadanie	185
1. Natura prawna posiadania	185
2. Elementy posiadania	185
3. Rodzaje posiadania	185
4. Domniemania związane z posiadaniem	186
5. Dzierżenie	186

6. Nabycie i utrata posiadania.....	187
7. Ochrona posiadania	187

Rozdział szósty

Księgi wieczyste	191
1. Źródła prawa i pojęcie ksiąg wieczystych	191
2. Funkcje ksiąg wieczystych	191
3. Ustrój ksiąg wieczystych.....	192
4. Jawność ksiąg wieczystych	194
5. Domniemania związane z wpisem w księdze wieczystej	194
6. Prawa i roszczenia osobiste	195
7. Rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych	195

Część trzecia**PRAWO ZOBOWIĄZAŃ - CZĘŚĆ OGÓLNA****Rozdział pierwszy**

Zobowiązanie	201
1. Uwagi wprowadzające	201
1.1. Przedmiot regulacji prawa zobowiązań.....	201
1.2. Struktura stosunku zobowiązaniowego	201
1.3. Źródła stosunków zobowiązaniowych	202
2. Podmioty stosunku zobowiązaniowego	203
2.1. Uwagi ogólne	203
2.2. Wielość dłużników lub wierzycieli	203
2.3. Zmiana podmiotów zobowiązania	206
3. Przedmiot stosunku zobowiązaniowego	208
3.1. Uwagi ogólne	208
3.2. Rodzaje świadczeń	208
3.3. Świadczenia pieniężne	210
3.4. Odsetki	213
4. Treść stosunku zobowiązaniowego	215
4.1. Wierzytelność	215
4.2. Dług i odpowiedzialność	216
4.3. Rodzaje odpowiedzialności	216
5. Zobowiązania niepełne	217
6. Szkada i jej naprawienie	217
6.1. Pojęcie i rodzaje szkody	217
6.2. Odpowiedzialność odszkodowawcza	218
6.3. Przesłanki powstania odpowiedzialności odszkodowawczej	219
6.4. Zasady odpowiedzialności odszkodowawczej	220
6.5. Podstawowe sposoby naprawienia szkody	221

Rozdział drugi

Podstawowe źródła zobowiązań	223
1. Umowy	223
1.1. Uwagi ogólne	223
1.2. Rodzaje umów	223
1.3. Zasada swobody umów	224
1.4. Zawieranie umów	225
1.5. Zawieranie umów z udziałem konsumentów poza lokalem przedsiębiorstwa oraz na odległość	230
1.6. Dodatkowe zastrzeżenia umowne	233
2. Bezpodstawne wzbogacenie	235
2.1. Uwagi ogólne	235
2.2. Przesłanki bezpodstawnego wzbogacenia	235
2.3. Skutki bezpodstawnego wzbogacenia	236
2.4. Nienależne świadczenie	236
2.5. Świadczenie niegodziwe	237
3. Czyny niedozwolone	237
3.1. Uwagi ogólne	237
3.2. Klasyfikacja czynów niedozwolonych	238
3.2.1. Odpowiedzialność za własne czyny (art. 415 k.c.)	238
3.2.2. Odpowiedzialność za cudze czyny	241
3.2.3. Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przy wykonywaniu władzy publicznej (art. 417–421 k.c.)	245
3.2.4. Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez zwierzęta (art. 431 k.c.)	249
3.2.5. Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez rzeczy	251
3.2.6. Odpowiedzialność związana z użyciem sił przyrody	253
3.2.7. Odpowiedzialność za produkt niebezpieczny (art. 449 ¹ k.c.)	255
3.3. Naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym	257
3.3.1. Wielość podmiotów odpowiedzialnych	257
3.3.2. Naprawienie majątkowej szkody na osobie	257
3.3.3. Naprawienie niemajątkowej szkody na osobie	260
3.3.4. Odpowiedzialność za szkody prenatalne (art. 446 ¹ k.c.)	262
3.4. Przedawnienie roszczeń z czynów niedozwolonych (art. 442 ¹ k.c.)	262

Rozdział trzeci

Wykonanie zobowiązań	265
1. Sposób wykonania zobowiązania	265
2. Podmioty wykonania zobowiązania	266
2.1. Dłużnik	266
2.2. Wierzyciel	266
3. Przedmiot wykonania zobowiązania	267

4. Miejsce wykonania zobowiązania.....	268
5. Termin wykonania zobowiązania.....	268
6. Wykonanie zobowiązań z umów wzajemnych	269
7. Dowód wykonania zobowiązania.....	270
7.1. Pokwitowanie.....	270
7.2. Dokument stwierdzający zobowiązanie	271
8. Wpływ nadzwyczajnej zmiany stosunków na wykonanie zobowiązania umownego	271
Rozdział czwarty	
Niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania	273
1. Uwagi wprowadzające	273
1.1. Przesłanki odszkodowawczej odpowiedzialności kontraktowej.....	274
1.2. Zasada odpowiedzialności dłużnika	274
2. Niemożliwość świadczenia.....	275
3. Opóźnienie i zwłoka dłużnika.....	277
4. Zwłoka wierzyciela	278
5. Ochrona wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika	279
5.1. Uwagi ogólne.....	279
5.2. Przesłanki ochrony wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika ...	280
5.3. Środki ochrony pokrzywdzonego wierzyciela	281
Rozdział piąty	
Wygaśnięcie zobowiązania	283
1. Uwagi ogólne.....	283
2. Sposoby zaspokojenia wierzyciela.....	283
Część czwarta	
PRAWO ZOBOWIĄZAŃ – CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA	
Rozdział pierwszy	
Uwagi wprowadzające.....	289
1. Przedmiot regulacji części szczegółowej prawa zobowiązań.....	289
2. Szczegółowe stosunki zobowiązaniowe powstałe z umów.....	290
2.1. Uwagi ogólne.....	290
2.2. Umowy jako źródło złożonych relacji zobowiązaniowych	291
Rozdział drugi	
Stosunki zobowiązaniowe regulujące przeniesienie praw	293
1. Uwagi ogólne.....	293
2. Sprzedaż	294
2.1. Pojęcie, cechy i przedmiot umowy.....	294

2.2. Prawa i obowiązki sprzedawcy	294
2.3. Prawa i obowiązki kupującego	297
2.4. Przedawnienie roszczeń	298
2.5. Rękojmia za wady	298
2.5.1. Uwagi ogólne	298
2.5.2. Pojęcie i rodzaje wad	299
2.5.3. Uprawnienia z tytułu rękojmi	302
2.5.4. Akty staranności	303
2.5.5. Terminy związane z realizacją uprawnień z tytułu rękojmi	304
2.5.6. Roszczenia zwrotne sprzedawcy	305
2.6. Gwarancja jakości	306
2.7. Szczególne rodzaje sprzedaży	307
2.7.1. Uwagi ogólne	307
2.7.2. Szczególne rodzaje sprzedaży według Kodeksu cywilnego	307
3. Darowizna	309
3.1. Pojęcie i cechy	309
3.2. Forma umowy	310
3.3. Prawa i obowiązki stron	310
3.4. Odwołanie darowizny	312
4. Inne umowy nazwane regulujące przeniesienie praw – przegląd	313
Rozdział trzeci	
Stosunki zobowiązaniowe regulujące korzystanie z cudzej rzeczy	315
1. Uwagi ogólne	315
2. Najem	315
2.1. Pojęcie i cechy	315
2.2. Forma umowy	316
2.3. Prawa i obowiązki wynajmującego	316
2.4. Prawa i obowiązki najemcy	317
2.5. Zakończenie stosunku najmu	319
3. Dzierżawa	320
3.1. Pojęcie i cechy	320
3.2. Prawa i obowiązki stron	321
4. Leasing – ogólna charakterystyka	322
5. Użyczenie	323
5.1. Pojęcie i cechy	323
5.2. Prawa i obowiązki stron	324
5.3. Zakończenie stosunku użyczenia	324
Rozdział czwarty	
Stosunki kredytowe	327
1. Uwagi ogólne	327

2. Pożyczka	327
2.1. Pojęcie i cechy	327
2.2. Prawa i obowiązki stron	328
3. Rachunek bankowy	329
3.1. Pojęcie i cechy	329
3.2. Forma umowy	329
3.3. Prawa i obowiązki stron	329
3.4. Zakończenie stosunku rachunku bankowego i przedawnienie roszczeń	330
4. Pozakodeksowe źródła stosunków kredytowych – umowa kredytu	331
4.1. Uwagi ogólne	331
4.2. Pojęcie i cechy	331
4.3. Tryb zawarcia i forma umowy	331
4.4. Prawa i obowiązki stron	332
4.5. Kredyt konsumencki	333
5. Zabezpieczenie zwrotu wartości majątkowej – poręczenie	334
5.1. Uwagi ogólne	334
5.2. Pojęcie i cechy	334
5.3. Forma umowy	334
5.4. Prawa i obowiązki stron	335
Rozdział piąty	
Stosunki zobowiązaniowe regulujące świadczenie usług	337
1. Uwagi ogólne	337
2. Umowa o dzieło	338
2.1. Pojęcie, cechy i przedmiot umowy	338
2.2. Prawa i obowiązki przyjmującego zamówienie	338
2.3. Prawa i obowiązki zamawiającego	340
2.4. Zakończenie stosunku prawnego	342
3. Umowa zlecenia	343
3.1. Pojęcie, cechy i konstrukcja prawna umowy	343
3.2. Prawa i obowiązki przyjmującego zlecenie	344
3.3. Prawa i obowiązki dającego zlecenie	345
3.4. Zakończenie stosunku zlecenia	346
4. Wspecjalizowane postacie umowy o dzieło i umowy zlecenia – przeгляд	346
5. Prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia	348
5.1. Pojęcie	348
5.2. Przesłanki wystąpienia	348
5.3. Prawa i obowiązki stron	349

Rozdział szósty	
Stosunki zobowiązaniowe regulujące świadczenia losowe	351
1. Uwagi ogólne.....	351
2. Umowa ubezpieczenia	351
2.1. Istota i rodzaje ubezpieczeń.....	351
2.2. Pojęcie i cechy umowy.....	353
2.3. Tryb zawarcia i forma umowy.....	353
2.4. Prawa i obowiązki stron	354
2.5. Zakończenie stosunku ubezpieczenia i przedawnienie roszczeń	358
3. Umowa o grę albo zakład.....	359
Rozdział siódmy	
Stosunki zobowiązaniowe regulujące dostarczanie środków utrzymania.....	361
1. Uwagi ogólne	361
2. Renta	361
3. Dożywocie	362
Rozdział ósmy	
Stosunek spółki	365
1. Uwagi ogólne.....	365
2. Rodzaje spółek	365
3. Spółka cywilna.....	366
4. Spółki handlowe – przegląd	369
Rozdział dziewiąty	
Stosunki zobowiązaniowe wynikające z przekazu i papierów wartościowych	375
1. Przekaz	375
2. Papiery wartościowe	376
2.1. Pojęcie i funkcje.....	376
2.2. Powstanie papieru wartościowego	377
2.3. Klasyfikacje papierów wartościowych	377
2.4. Umarzanie papierów wartościowych	378
2.5. Wybrane rodzaje papierów wartościowych – przegląd	379
2.6. Znaki legitymacyjne	380
Rozdział dziesiąty	
Stosunki powstałe z innych kodeksowych instytucji zobowiązaniowych	383
1. Odpowiedzialność utrzymujących hotele i podobne zakłady	383
2. Przyrzeczenie publiczne	385
3. Ugoda	386

Część piąta
PRAWO SPADKOWE

Rozdział pierwszy

Pojęcie i funkcje prawa spadkowego	389
1. Prawo spadkowe w znaczeniu przedmiotowym	389
2. Podmiotowe prawo do spadku	390
3. Funkcje prawa spadkowego	391

Rozdział drugi

Spadek i dziedziczenie	393
1. Pojęcie spadku	393
2. Pojęcie dziedziczenia	395
3. Przesłanki nabycia spadku	396
3.1. Otwarcie spadku	396
3.2. Powołanie do spadku	397
3.3. Zdolność do dziedziczenia	397
4. Brak okoliczności wyłączających skuteczność powołania do spadku	398
4.1. Niegodność	398
4.2. Oświadczenie o odrzuceniu spadku	398
4.3. Zrzeczenie się dziedziczenia	401
5. Umowy dotyczące spadku	402
6. Znaczenie stwierdzenia nabycia spadku (poświadczenia dziedziczenia) i nabycia przedmiotu zapisu windykacyjnego	403

Rozdział trzeci

Dziedziczenie ustawowe	405
1. Zasada subsydiarności	405
2. Krąg spadkobierców i wielkość udziałów	405
3. Dziedziczenie przez gminę i Skarb Państwa	407

Rozdział czwarty

Rozrządzenia na wypadek śmierci	409
1. Pojęcie testamentu	409
2. Przesłanki ważności testamentu	409
3. Treść testamentu	411
3.1. Ustanowienie spadkobiercy	411
3.2. Inne rozrządzenia	412
4. Formy testamentu	416
5. Wykładnia testamentu	419
6. Odwołanie testamentu	419
7. Otwarcie i ogłoszenie testamentu	420

Rozdział piąty	
Odpowiedzialność za długi spadkowe	421
1. Wprowadzenie	421
2. Odpowiedzialność przed przyjęciem spadku	421
3. Okres od przyjęcia spadku	422
4. Odpowiedzialność po dziale spadku	424
5. Zasady spłaty długów przez spadkobiercę	424
Rozdział szósty	
Szczególne instytucje ochrony interesów osób najbliższych spadkodawcy	427
1. Zachowek	427
1.1. Zagadnienia ogólne	427
1.2. Uprawnieni i zobowiązani z tytułu zachowku	427
1.3. Obliczanie i realizacja roszczeń z tytułu zachowku	428
1.4. Wydziedziczenie	430
2. Uprawnienie do otrzymania przedmiotów urządzenia domowego	431
3. Uprawnienie do korzystania z mieszkania i urządzenia domowego	432
4. Uprawnienie dziadków spadkodawcy	432
Rozdział siódmy	
Wspólność majątku spadkowego i dział spadku	433
1. Wspólność majątku spadkowego	433
2. Pojęcie i tryby działu spadku	434
2.1. Umowny dział spadku	435
2.2. Sądowy dział spadku	436
Część szósta	
PRAWO RODZINNE	
Rozdział pierwszy	
Prawo rodzinne – zagadnienia wprowadzające	441
1. Przedmiot prawa rodzinnego	441
2. Cechy prawa rodzinnego	442
3. Źródła prawa rodzinnego	443
4. Zasady prawa rodzinnego	445
5. Pojęcie pokrewieństwa i powinowactwa	445
Rozdział drugi	
Małżeństwo	447
1. Zawarcie małżeństwa	447
1.1. Czynność prawna zawarcia małżeństwa	447
1.2. Przesłanki warunkujące zawarcie małżeństwa	447

1.3. Okoliczności wyłączające zawarcie małżeństwa	449
1.4. Tryb i forma zawarcia małżeństwa	450
2. Prawa i obowiązki małżonków.....	450
2.1. Klasyfikacja praw i obowiązków	450
2.2. Wzajemne prawa i obowiązki małżonków	451
2.3. Prawa i obowiązki małżonków względem rodziny.....	452
2.4. Nazwisko małżonków.....	455
3. Małżeńskie ustroje majątkowe	456
3.1. Ogólna charakterystyka stosunków majątkowych między małżonkami	456
3.2. Podstawowe założenia ustroju wspólności ustawowej	457
3.3. Umowne ustroje majątkowe	462
3.4. Przymusowy ustrój majątkowy.....	464
4. Ustanie małżeństwa oraz separacja.....	465
4.1. Przyczyny ustania małżeństwa	465
4.2. Unieważnienie małżeństwa	466
4.3. Rozwód	467
4.3.1. Przesłanki rozwodu.....	467
4.3.2. Skutki rozwodu	468
4.4. Separacja.....	470

Rozdział trzeci

Rodzice i dzieci	473
1. Pochodzenie dziecka	473
1.1. Uwagi ogólne o pochodzeniu dziecka.....	473
1.2. Macierzyństwo.....	474
1.3. Domniemanie pochodzenia dziecka od męża matki	475
1.4. Uznanie ojcostwa	477
1.5. Sądowe ustalenie ojcostwa	479
1.6. Dowody przyrodnicze w sprawach o ustalenie pochodzenia dziecka	480
1.7. Nazwisko i imię dziecka.....	481
2. Władza rodzicielska oraz inne stosunki prawne między rodzicami a dziećmi	483
2.1. Uwagi ogólne o stosunkach między rodzicami a dziećmi.....	483
2.2. Treść i wykonywanie władzy rodzicielskiej	484
2.3. Powstanie i ustanie władzy rodzicielskiej	487
2.4. Ingerencja sądu opiekuńczego w sprawowanie władzy rodzicielskiej	487
2.5. Kontakty z dzieckiem	491
3. Stosunki prawne zbliżone do stosunków między rodzicami a dziećmi	493
3.1. Uwagi ogólne	493

3.2. Przysposobienie	493
3.3. Opieka nad małoletnim	498
3.4. Piecza zastępcza nad dzieckiem oraz kuratela	501
Rozdział czwarty	
Obowiązek alimentacyjny	505
1. Funkcja, charakter i treść obowiązku	505
1.1. Istota, funkcja i cechy obowiązku	505
1.2. Treść i postacie obowiązku	506
2. Podmioty, przesłanki i zakres obowiązku	507
2.1. Źródła i podmioty obowiązku	507
2.2. Przesłanki obowiązku	507
2.3. Zakres obowiązku	509
3. Kolejność obowiązku oraz jego realizacja	511
3.1. Kolejność obowiązku	511
3.2. Realizacja obowiązku alimentacyjnego oraz ochrona prawa do alimentów	512
Bibliografia	517